

De spirit van mei '68

De Standaard, 17 Jun. 2013, Pagina 2

In een oude fabriek van stoommachines in Gent gaat deze week de Herbert Foundation van start. De stichting bewaart een van de belangrijkste collecties van hedendaagse kunst die in ons land werden bijeengebracht. Jan Van Hove

Rond sommige privécollecties hangt een bijzonder aureool. Het feit dat ze niet of slechts bij uitzondering voor het publiek te zien zijn, draagt daar zeker toe bij. Zo geniet de verzameling van de Gentse industrieel Anton Herbert en zijn vrouw Annick al jaren een grote faam. Tussen het einde van de jaren 60 en het begin van de jaren 90 kochten zij een indrukwekkende reeks topwerken van de beste kunstenaars van hun tijd.

'Onze collectie komt voort uit de geest van mei '68', zegt Anton Herbert. 'We waren allebei opgegroeid in een gezapige, burgerlijke omgeving. De kunst die we kenden, was lokaal. De radicale ideeën die naar boven kwamen ten tijde van mei '68, openden voor ons een venster op de wereld. We leerden anders denken en anders kijken. Die geest weerspiegelde zich in de conceptuele kunst, die totaal nieuwe wegen op ging.'

Via twee invloedrijke galeriehouders - Konrad Fischer in Keulen en Fernand Spillemaeckers in Brussel - leerden de Gentse verzamelaars een internationaal kransje van kunstenaars kennen. Onder hen het originele Britse duo -Gilbert & George, de Fransman Daniel Buren en Amerikanen zoals Carl Andre en Sol Lewitt. Zo ontdekte het Gentse paar kunst die grondig verschilde van alles wat ze daarvoor gezien hadden.

Een stukje stof

In het begin keken ze soms raar op. 'Als je een conceptueel kunstwerk gekocht had, kwam je thuis met een paar planken of een stukje stof, en daar had je dan nog flink voor betaald ook', zegt Herbert. 'We kochten bijvoorbeeld een werk van de Amerikaanse kunstenaar Lawrence Weiner, en toen kwamen we thuis met een geschreven zin. Ja, wat doe je daarmee?'

De zin van Lawrence Weiner luidt 'As if it could' ('Alsof het zou kunnen') en hangt nu boven de deur van de Herbert Foundation. 'As if it could verwijst naar de utopie die in onze verzameling zit', zegt Herbert. 'We hebben altijd de lat hoog gelegd en naar het beste gestreefd. We kochten niet zomaar kunstwerken in een galerie, we zochten de essentiële stukken uit die de kunstenaars zelf belangrijk vonden. We hebben nooit kunst gekocht zonder de maker te kennen.'

Om hun collectie te bewaren, aan te vullen en bekend te maken richtten de verzamelaars zopas een stichting op. De Herbert Foundation is ondergebracht in een oude Gentse fabriek die in de voorbije twee jaar werd gerenoveerd. Daar is nu een prachtige selectie van topstukken opgesteld, met beelden van Thomas Schütte en Donald Judd, het neonwerk *Sex and death* van Bruce Nauman, zetels van Franz West, partituren van Hanne Darboven, schilderijen van Gerhard Richter en A.R. Penck en nog veel meer.

'In het begin was deze kunst helemaal niet bekend', herinnert Herbert zich. 'We moesten er vaak voor naar het buitenland. Alleen een kleine, fanatieke groep geloofde erin. Vandaag vind je die stukken in alle grote musea en zijn ze onbetaalbaar geworden.'

Verrijking

De Herberts bouwden een buitengewone kunstcollectie op. Maar wat heeft dat levenslang verzamelen hen bijgebracht? 'Het was een ongelooflijke verrijking', zegt Anton Herbert. 'En dan bedoel ik een verrijking op het gebied van kennis en creativiteit. We hebben een visie ontwikkeld op de kunst van onze tijd en we hebben geleerd om verder te kijken dan ons eigen land. Vlaamse verzamelaars betekenen vandaag iets in de internationale kunstwereld.'

Met het huidige kunstcircuit loopt het echtpaar Herbert niet hoog op. Het circus van beurzen en biënnales,

musea die naar steeds hogere bezoekerscijfers streven, de macht van het geld die buiten alle proporties is toegenomen: het staat allemaal ver van wat zij belangrijk vinden. 'Op de kunstmarkt worden tegenwoordig domme prijzen betaald', vindt Herbert. 'De stukken van onze collectie waren ook niet goedkoop, maar het verschil is toch enorm. De jongste jaren kopen we trouwens geen nieuwe werken meer, alleen nog archiefstukken die de collectie verder documenteren.'

Met hun stichting willen de Herberts een alternatief aanbieden, een andere manier om met kunst om te gaan. Wie de stichting wil bezoeken, moet zich van tevoren aanmelden, betaalt twaalf euro en wordt begeleid door een gids. In plaats van gauw-gauw kunst te consumeren, zal de bezoeker zich in de werken kunnen verdiepen. En het dient gezegd: de kwaliteit van de Herbert-collectie, die uit engagement geboren werd, verdient een aandachtig bezoek.

Herbert Foundation, Coupure Links 627 A, Gent. Open vanaf 20 juni, alleen te bezoeken op afspraak via contact@herbertfoundation.org